

**EUROOPAN KESKUSPANKIN SUUNTAVIIVAT,
annettu 20 päivänä maaliskuuta 2003,
euroseteleiden vaihtamisesta ja käytöstä poistamisesta sekä toimenpiteiden toteuttamisesta luvattomia seteliäiheeseen jäljennöksiä vastaan**

(EKP/2003/5)

(2003/206/EY)

EUROOPAN KESKUSPANKIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 12.1, 14.3 ja 16 artiklan,

ottaa huomioon euroseteleiden nimellisarvoista, selitelmistä, vaihtamisesta, käytöstä poistamisesta ja seteliäiheeseen jäljentämisestä 20 päivänä maaliskuuta 2003 tehdyn päätöksen EKP/2003/4⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tietyistä euroseteleitä koskevista säännöksistä 7 päivänä heinäkuuta 1998 annetuissa Euroopan keskuspankin suuntaviivoissa, sellaisina kuin ne ovat muutettuina 26 päivänä elokuuta 1999 (EKP/1999/3)⁽²⁾, määrätään Euroopan keskuspankilla (EKP) euroseteleihin olevien tekijänoikeuksien voimaansaattamisesta.
- (2) EKP:n tekijänoikeuksien voimaansaattamista koskevia sääntöjä on ajantasaistettava ja täydennettävä siten, että määrätään tyhjentävästi säännöistä ja menettelyistä, joiden avulla huolehditaan eurosetelien suojaamisesta luvattomilta seteliäiheeseen jäljennöksiltä.
- (3) Perustamissopimuksen 106 artiklan 1 kohdassa ja perussäännön 16 artiklassa määrätään, että EKP:llä on yksinoikeus antaa lupa eurosetelien liikkeeseen laskemiseen yhteisössä. Lisäksi edellä mainittujen artiklojen mukaan EKP ja kansalliset keskuspankit voivat laskea liikkeeseen kyseisiä seteleitä. Euron käyttöön otosta 3 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 974/98⁽³⁾ 10 artiklan mukaan EKP ja rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit laskevat liikkeeseen euroseteleitä. Oikeuteen antaa lupa setelien liikkeeseen laskemiseen sisältyy toimivalta toteuttaa toimenpiteitä, joiden avulla suojataan eurosetelien luotettavuutta maksuvälineinä ja saavutetaan tietty vähimmäissuojataso kaikissa rahaliittoon osallistuvissa jäsenvaltioissa. Eurosetelien seteliäiheeseen jäljennökset olisi kuitenkin sallittava silloin, kun ei ole vaaraa siitä, että niitä erehdytään pitämään aitoina euroseteleinä. Päätöksessä EKP/2003/4 on tällaisten sekaannusten välttämiseksi luotu yhteiset säännöt eurosetelien seteliäiheeseen jäljentämisestä.
- (4) Eurosetelien seteliäiheeseen jäljentämistä ja EKP:llä olevia eurosetelien tekijänoikeuksia koskevia sääntöjä on tarpeen soveltaa ja panna täytäntöön tiiviissä yhteis-

työssä EKP:n ja kansallisten keskuspankkien välillä sekä tapauksen mukaan edellä mainittujen ja toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välillä; näiden sääntöjen soveltamisella ei rajoiteta kansallista rikoslainsäädäntöä, jossa kielletään eurosetelien sellaisten seteliäiheeseen jäljennösten tuotanto, liikkeeseen saattaminen tai hallussapito, joita yleisö saattaa erehtyä pitämään aitoina euroseteleinä. EKP:n on näin ollen aiheellista vedota kansallisiin keskuspankkeihin, jotta estetään ja poistetaan luvattomat eurosetelien seteliäiheeseen jäljennökset. Näissä suuntaviivoissa ei kuitenkaan rajoiteta rikoslainsäädännön soveltamista erityisesti väärentämiseen.

- (5) EKP ja kansalliset keskuspankit pyrkivät lisäksi suojaamaan eurosetelien luotettavuutta maksuvälineinä lisäämällä yleistä tietoisuutta eurosetelien seteliäiheeseen jäljentämistä koskevista EKP:n päätöksistä erityisesti ilmoittamalla näistä päätöksistä kansallisissa tiedotusvälineissä ja julkaisemalla ne *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
- (6) Kansallisten keskuspankkien on pantava täytäntöön päätökseen EKP/2003/4 sisältyvät eurosetelien vaihtamista ja käytöstä poistamista koskevat säännöt.
- (7) Kansallisten keskuspankkien tehtävänä on ilmoittaa kansallisissa tiedotusvälineissä EKP:n päätöksistä poistaa käytöstä eurosetelityyppettä tai -sarjoja, jotta lisätään yleistä tietoisuutta näistä päätöksistä.
- (8) Perussäännön 12.1 ja 14.3 artiklan mukaan EKP:n suuntaviivat ovat erottamaton osa yhteisön lainsäädäntöä,

ON ANTANUT NÄMÄ SUUNTAVIIVAT:

1 artikla

Luvattomien seteliäiheeseen jäljennösten määritelmä

'Luvattomana seteliäiheeseen jäljennöksenä' pidetään mitä tahansa päätöksen EKP/2003/4 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua seteliäiheeseen jäljennöstä,

- a) joka on päätöksen EKP/2003/4 2 artiklassa tarkoitetulla tavalla lainvastainen; tai
- b) jolla loukataan EKP:n tekijänoikeuksia euroseteleihin esimerkiksi vaikuttamalla kielteisesti eurosetelien asemaan julkisuudessa.

⁽¹⁾ Ks. tämän virallisen lehden sivu 16.

⁽²⁾ EYVL L 258, 5.10.1999, s. 32.

⁽³⁾ EYVL L 139, 11.5.1998, s. 1.

2 artikla

Toimenpiteiden toteuttaminen luvattomia seteliäiheiden jäljennöksiä vastaan

1. Jos jäsenvaltion kansallinen keskuspankki saa tiedon luvattomasta seteliäiheiden jäljentämisestä jäsenvaltion alueella, se määrää EKP:n sille toimittamaa vakiomuotoista ilmoitusta käyttäen luvattomalla tavalla toimivan henkilön lopettamaan luvattoman seteliäiheiden jäljentämisen; se määrää myös tarvittaessa luvattomia seteliäiheiden jäljennöksiä hallussaan pitävän henkilön luovuttamaan tämän jäljennöksen. Jos kansallinen keskuspankki saa tiedon luvattomasta seteliäiheiden jäljennöksestä, joka on asetettu sähköisesti saataville verkkosivuilla langallisen tai langattoman viestinnän avulla taikka millä tahansa muulla sellaisella tavalla, joka antaa yleisölle mahdollisuuden tutustua luvattomaan seteliäiheiden jäljennökseen itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana, se ilmoittaa asiasta viipymättä EKP:lle. EKP toimii tämän jälkeen kaikin mahdollisin tavoin poistaakseen luvattoman seteliäiheiden jäljennöksen sen sähköisestä tallennuspaikasta.

2. Jos luvattomalla tavalla toimiva henkilö ei noudata edellä 1 kohdan nojalla annettua määräystä, asianomainen kansallinen keskuspankki ilmoittaa tästä viipymättä EKP:lle.

3. EKP:n johtokunta tai asianomainen kansallinen keskuspankki tekee tämän jälkeen Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksia 23 päivänä marraskuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2532/98⁽¹⁾ 3 artiklan 1 kohdan nojalla päätöksen määräysten rikkomisesta johtuvan menettelyn aloittamisesta. Ennen päätöksen tekemistä EKP ja asianomainen kansallinen keskuspankki kuulevat toisiaan ja kansallinen keskuspankki ilmoittaa EKP:lle, onko kansallisen rikoslainsäädännön nojalla mahdollista aloittaa tai jo aloitettu jokin muu menettely määräysten rikkomisen johdosta ja onko olemassa jotain muuta oikeudellista perustaa, esimerkiksi tekijänoikeuslainsäädäntöä, jonka nojalla voitaisiin toimia luvattomia seteliäiheiden jäljentämistä vastaan. Jos kansallisen rikoslainsäädännön nojalla on jo aloitettu tai on tarkoitus aloittaa menettely määräysten rikkomisen johdosta taikka jos luvattomia seteliäiheiden jäljentämistä vastaan voidaan toimia jonkin muun asianomaisen oikeudellisen perustan nojalla, asetuksen (EY) N:o 2532/98 mukaista määräysten rikkomisesta johtuvaa menettelyä ei aloiteta.

4. Jos EKP päättää, että asetuksen (EY) N:o 2532/98 mukainen rikkomisesta johtuva menettely aloitetaan, se voi pyytää kansallista keskuspankkia saattamaan asian oikeuden käsiteltäväksi. Tällöin EKP opastaa asianomaista kansallista keskuspankkia sekä antaa sille kaikki tarvittavat valtuudet. EKP vastaa kaikista oikeudenkäyntikuluista. EKP tai tapauksen mukaan kansallinen keskuspankki huolehtii siitä, että luvattomat seteliäiheiden jäljennökset poistetaan käytöstä, siltä osin kuin tämä on asianmukaista ja mahdollista.

5. EKP toteuttaa itse kaikki tässä artiklassa tarkoitetut toimenpiteet, jos

- a) luvattoman seteliäiheiden jäljennöksen alkuperää ei voida kohtuudella määrittää; tai
- b) luvaton seteliäiheiden jäljennös on tehty tai tehdään usean rahaliittoon osallistuvan jäsenvaltion alueella; tai

⁽¹⁾ EYVL L 318, 27.11.1998, s. 4.

c) luvaton seteliäiheiden jäljennös on tehty tai tehdään rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden alueiden ulkopuolella.

3 artikla

Seteliäiheiden jäljennösten luvallisuutta koskevat vahvistuspyynnöt

1. Kaikki tiedustelut ja vahvistuspyynnöt, jotka koskevat sitä, onko seteliäiheiden jäljennös päätöksen EKP/2003/4 2 artiklassa määritellyllä tavalla lainmukainen, käsittelee:

- a) EKP:n puolesta sen jäsenvaltion kansallinen keskuspankki, jonka alueella tällaisia seteliäiheiden jäljennöksiä on tehty tai tehdään; tai
- b) edellä 2 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa EKP.

2. Kansalliset keskuspankit ilmoittavat EKP:lle kaikista vastauksista, joita ne ovat antaneet 1 kohdan mukaisiin vahvistuspyyntöihin. EKP kerää vahvistuspyyntöihin annettuja vastauksia koskevat tiedot ja toimittaa ne yhteen koottuina kansallisille keskuspankeille. EKP voi myös ajoittain julkaista nämä yhteen kokoamansa tiedot.

4 artikla

Rikkinäisten tai vahingoittuneiden eurosetelien vaihtaminen

1. Kansalliset keskuspankit panevat päätöksen EKP/2003/4 asianmukaisella tavalla täytäntöön.

2. Siltä osin kuin tämä on oikeudellisesti mahdollista, kansalliset keskuspankit voivat hävittää päätöstä EKP/2003/4 soveltaessaan kaikki rikkinäiset tai vahingoittuneet eurosetelit tai niiden osat, jollei ole oikeudellisia perusteita säilyttää niitä tai palauttaa niitä esittäjälle.

3. Kansalliset keskuspankit nimeävät tietyn elimen, joka tekee päätöksiä rikkinäisten tai vahingoittuneiden eurosetelien vaihtamisesta päätöksen EKP/2003/4 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, ja ilmoittavat tästä EKP:lle.

5 artikla

Eurosetelien käytöstä poistaminen

Kansalliset keskuspankit ilmoittavat omalla kustannuksellaan ja EKP:n johtokunnan mahdollisesti antamien ohjeiden mukaisesti kansallisissa tiedotusvälineissä kaikista EKP:n neuvoston päätöksistä, jotka koskevat tietyn eurosetelityypin tai -sarjan käytöstä poistamista.

6 artikla

Suuntaviivojen EKP/1999/3 muuttaminen

Kumotaan suuntaviivojen EKP/1999/3 1, 2 ja 4 artikla. Viittauksia kumottuihin artikloihin pidetään viittauksina näiden suuntaviivojen 2, 4 ja 5 artiklaan.

*7 artikla***Loppumääräykset**

1. Nämä suuntaviivat osoitetaan rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisille keskuspankeille.
2. Nämä suuntaviivat tulevat voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona ne julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Frankfurt am Mainissa 20 päivänä maaliskuuta 2003.

EKP:n neuvoston puolesta

Willem F. DUISENBERG
